

Zlobčeve NOVE PESMI pričajo popopolnoma jasno, da ta pesnik, prevajalec, urednik itd., itd. niti najmanj ni utrujen in ne omahuje pod bremenom, ki jih je — kdaj že — vzel na svoja pleča, čeprav so bila nemalo oddaljena od njegovega pesniškega poklica. Nasprotno, zdi se, kakor bi prav z njimi in pod njimi nadalje pesniško rasel in si pripravljaj tla za nove umetniške osvojitve — ali povedano po njegovo: k stalno novim začetkom na doslej neprehojenih poteh. Tak je pač ta pesniški tip.

Prednjo informacijo z naslovom O nekem pesniškem tipu uporabljamo kot priložnost, da navedemo iz tekočega

SPREHOD PO JUGOSLOVANSKIH IN TUJIH REVIJAH

Dvanajsta številka zagrebškega Forumuma objavlja 15 pesmi Janka Glazerja v imenitnem prevodu Branimira Žganjerja. Prevajalec je prispeval tudi celostransko beležko o našem pesniku. V njej je med drugim zapisal: »Janko Glazer, zunaj ožje domovine sorazmerno malo znani pesnik, je povsem samo-svoja umetniška osebnost. Pravzaprav je most med nekdanjimi predstavniki moderne in novimi predvojnimi in povojnimi smermi, časovni razpon njegovega ustvarjanja pa se razteza iz let od začetka prve svetovne vojne do okupacije, izgnanstva v Srbijo in povojnih dni. V njegovi krajini, kjer je pogosto združil impresionizem z ekspresivno meditacijo, se zunanji opis zaobrne v pesnikovo notranje življenje. Iz Glazerjevih pesmi dobesedno odmevajo klopotci, diši grozdje, vidijo se štori, travniki, bukve in krcelji, v pesnikovih spominih pa se pojavljajo stari drvarji, ki starinsko ob delu polnem muk, služijo za vsakdanji obstanek, hkrati pa ljubijo ta gozd in jim je žal slehernega

programa revije Světová literatura, da bo v tem letu v njej sledilo še več objav o slovenski književnosti. Kakor smo doslej izvedeli, so predvideni naslednji prispevki: prevod ARNOŽA Draga Jančarja, prevod radijske igre Žarka Petana, prevod dveh novel Antona Ingoliča, ocena Gradišnikove knjige in zbornika scifi, ocena zbirke Daneta Zajca, zapis o najmlajši slovenski poeziji in prevod pesmi treh mladih pesnikov.

Podobno intenzivno, kot je mišljeno za letos, je ta »revija tujih književnosti« tiskala prispevke o slovenski književni dejavnosti (prav tako o drugih jugoslovanskih književnostih) tudi v preteklih letih, s čimer smo lahko izredno zadovoljni.

(Povzetek in prevod: VI. Zorzut)

drevesa. Pohorski človek je deloven človek, skromen in zadovoljen z malim. Iz pesnikovih stihov dobesedno vre vera v smisel življenja, čeprav kdaj pritečejo na dan tudi boli. Janko Glazer je iskren in nepopačen pesnik, krajinar in človekoljub hkrati, po snovi, ki se je loteva, pa povsem različen od številnih drugih pesnikov, ki so delovali v istem časovnem obdobju,« končuje Branimir Žganjer svoj skrbno pripravljani hommage Janku Glazerju. Sicer pa najdemo v tej številki še skico nedokončane drame Marijana Matkovića *Med nebom in zemljo*. Rafo Bogišić pa je prispeval splošen pogled na hrvaško književnost osemnajstega stoletja (*Čas razlik in nasprotij*).

*

Sarajevski Izraz prinaša v enajsti številki prispevek Nikola Kovača *Pojem realnosti v sodobnem romanu*, v katerem raziskuje meje te kategorije tako v literarnih iskanjih po področjih zgodovine kakor v globinah človeške intimnosti. Z naslovom *Potovanje, svoboda, Hazarji* razmišlja Draško Redjep o delu Milorada Pavića *Hazarški besednjak*.

Radomir Ivanović pa objavlja razpravo *Sprejemanje literarnega dela Prežihovega Voranca v makedonski književnosti*. Radomir Ivanović med drugim piše: »Sprejemanje Vorančevega književnega dela je mogoče obravnavati z različnih gledišč, vendar zahteva najsplošnejši pogled na to najprej umestitev Vorančevega dela v kontekst medvojne in povojne slovenske književnosti oziroma v kontekst literarnih umetnostnih in kulturnih dogajanj znotraj jugoslovanških književnosti, kakor tudi poseben pristop k medsebojnim stikom slovenske in makedonske književnosti. Za to priložnost smo izbrali dva vidika te problematike: 1. preučevanje Vorančevega književnega dela v kontekstu socialističnega realizma in drugih slogovnih formacij in grupacij, ki so bile neposredno pred njim, ali pa so se uveljavile skupaj z njim (ekspresionizem, zenitizem, konstruktivizem, nadrealizem in druge) ter 2. razčlemba strukture Vorančeve pripovedi, prevedene v makedonski jezik, kakor tudi razčlemba določenega števila njegovih ustvarjalnih postopkov, ki so v neposredni zvezi s poetiko gibanja, ki mu je pripadal. Zaradi zapletenosti vprašanj, o katerih je govor, se zavedamo, da se niti tako ozko odbrane tematike ni mogoče povsem izčrpati, zavedamo pa se tudi, da je zelo težko zaznati vse vidike medsebojnih stikanj, spodbud in vplivov, ko gre za pretok idej, naj si bo v obliki ideološkega ali v obliki literarnega diskurza. Samo po sebi je razumljivo, da je Vorančevo delo v največji meri sprejeto zaradi umetniških vrednot, ki so prvi pogoj za sleherno literarno sprejemanje in tako tudi sprejemanje v makedonski književnosti,« zastavlja svoje delo Radomir Ivanović.

*

V 706. številki beograjskih Književnih novih lahko med drugim zasledimo

nekaj poezije Jureta Detela v prevodu Strahinja Šuljagića. Objavljeno pa je tudi prvo nadaljevanje iz dnevnika Dušana Pirjevca. Najzanimivejši odlomki iz tega dnevnika, ponatisnjeni iz Nove revije, bodo v prevodu Milana Đorđevića izhajali v tem časopisu še v dveh nadaljevanjih. *Razpoke v spominu* pa je naslov knjižne ocene romana Marka Uršiča *Razpoke*. Rada Iveković v tej zvezi med drugim piše: »Ne glede na to, s katere strani gledamo — iz celote ali iz razpok — se ne moremo ogniti temeljni podobi tako življenja kot mišljenja, to pa je določeno samoizkazovanje, hkrati pa neločljiva paradoksalnost. Z drugima besedama: splošna nereduciranost. Marko Uršič je filozof, logik, pa tudi pisatelj. Pri njem se te različne razsežnosti posrečeno dopolnjujejo. Med filozofi pripada tistim, ki dvomijo o možnosti meta diskurza in dokončne pojasnitve, ter zavrača prepotentnost čiste idejne abstrakcije. Med logiki je razigrani estetik namesto suhoparnega teoretika. Med pisatelji je ohranil vso svojo filozofsko spraševanje in ga zmogel literarno oblikovati. Giblje se nekje na množičnih razpotjih in zapletih, nastalih iz sledov Heideggerja, indijske filozofije in Kafka, sodobne neprogramatičnosti in predanosti drugim (možnim?, fantastičnim?) tokovom zgodovine. Model za te zadnje so pri Marku Uršiču vzhodnjaška izročila, kakor so tudi za številne pisatelje približno njegovega rodu. Vendar z drugih področij njegovega dela (filozofije in logike, s katerima se ukvarja) vemo, da ne gre za običajno modno pisanje, ampak za področje, katerega pozna. *Razpoke* se na prvi pogled berejo kot nekaj zloslutno neobičajnega, unheimlich, zaradi nelagodnosti, ki jo pušča nemogućnost umeščanja časa, v katerem se pripoved dogaja. Potem se začnejo Jonovo trpljenje (v njem se prepoznamo) in težave z oblastjo in tedaj nam junak postane bližji, zlasti še, ko spoznamo, da je žrtev lastne nepojasnjene pozabe

kakor tudi zunanjih okoliščin, piše Rada Iveković v Književnih novinah.

*

V dvojni številki skopske Sovremenosti je z naslovom *Kažipot v svojem in našem času* objavljen govor, ki ga je imel Borislav Naumovski na ohridski prireditvi, posvečeni Grigorju Prličevu najpomembnejšemu makedonskemu književniku v prejšnjem stoletju, ki je sicer sprva pesnil v novogrščini. O lbsnu in začetkih nove evropske dramatike piše Mateja Matevski. *Bratomorilec* pa je naslov novele Vidoja Podgorca.

*

Tretja številka skopskih Razgledov prinaša esej Danila Kocevskega o slikarstvu Dimitra Maneva, v katerem piše o razvoju, motivih in postmodernističnem duhu tega slikarja. Nataša

Avramovska piše z naslovom *Nova razsežnost* o pesniški zbirki *Samosežig*, ki jo je napisal eden najpomembnejših sodobnih makedonskih pesnikov Mihail Rendžov. Ivica Čeliković pa ocenjuje pesniško zbirko Petra Bakevskega *Obraz v času*.

*

Tretja številka bratislavskega Romboida prinaša sestavek Karla Rosenbauma *Vračanja in perspektive*, ki je bil napisan še pred kongresom Komunistične partije Češkoslovaške in v katerem utemeljuje nekdanjo tezo Ladislava Novomeskega, da sta pravi socializem in prava umetnost neločljiva in da se vzajemno navdihujeta. Ivan Sulík piše o slovaški književnosti med zadnjim in letošnjim kongresom Komunistične partije Češkoslovaške. *Književnost številnih zrcal* je naslov članka Ivana Slimka o ruski sovjetski književnosti zadnjih dveh desetletij.